

— مون شرء بو پره نئانده بر ويللا زياتوره كيتمك
آنديسپانسابل در . بوموسمده شالورلر آقابلاتندر . بر آز
غالهت اولسه ايدى سويسه كيدر دك . فقط محاربه ،
قوميلقاسيونلر ، قريز ، نه چته را ، بزي صيقور . آنك
ايچون پرينكيويه كيدوب يا بر ويللا طوملى ، يا خود
يوط قلوبده بر شامبر لوئه ايتلى . پريلر موده ده دكلدر اما ،
كوفهر ؟ ..

ناطقه پرداز اولان ذاتك قارشيسنده اوچ بطن
بولونيوردى . برنجى بطنه منسوب ايكي قين واردى .
سنلر يكرمى ، قاشلرى چاتيقي ، رنكلرى غايت اسمر ،
دريلرى پك قالين ، خطوط وجهه لرى بيوك ، صاچلرى
سيم سياه . بو ايكي مخلوق دلفريك استعمال ايتدكلرى
لسانك يوزده ۷۵ ى فرانسزجه ، ۲۵ ى تركجه ايدى .
ايكنجى بطنه مربوط ايكي قادين ده عني طرز واندامده
اولوب بونلرك لسانى يوزده ۵۰ فرانسزجه دن ، يوزده
۵۰ تركجه دن متشكلدى .

آرقه صفده اوچ ارمنى طوطيسى بولنيوردى . بونلر
لهجه لرينه اصلا فرانسزجه كه قارشدير ميورلردى .
آرلرنده كي موسيو ميشل كه دير اون يدى ياشنده در .
پدرى كنديسى بكا تقديم ايتدى :

— ميشل بنده كز سلطانیه ليسه سندن كله چك سته
تره بيهن ديپلومى ايله باقالوره آسنى مه ريته ايده چك . هر
درلوقوميلپانه مستحقدر . هر لسانى بيلير . قورلره كيتمشدر .
بونك اوزرينه كوچك ميشل كه دير (حفر يان دن مخفف) ى
بر آز آقشلامق لازم كلدى :

— تبريك ايدرم . باقلم قاچ لسان بيلورسكز ؟
— بش لسان ، اقدم .
— صايه لم : اولاً ، اره نيجه ...
بوسوز اوزرينه پول (يعنى بوغوص) كه دير افندى
پروتستواميز بر صورتده :
— استغفر الله بك افندى ! مخدوم كوله كز بر كله بيله
ارمنيجه بيلمز ، والله ، بالله ..

براز ده ها عمومي بر نظره عالم مدنيت وانسانيت
باقلسه ، تربيه و تحصيل دن منتظر و مطلوب اولان اخلاق
اجتماعيه انسانلره حيوانى و بهيمى احتراصلرينى حال
اعتدالده و دائماً عقل و محاكمه نك مراقبه سى التنده
طومنى اوكرتمك دن و تطبيق ايتديرمك دن عبارت ...
كنجلكك حرارتلى چاغلرنده كنج اركللرى ، كنج
قيزلر سته لرجه مكتملرده بولونديرمق ده ، تعليم و تدريس
ايله برابر ، بحرانلى آنلرنده احتراصات حيوانيه
قارشى اونلرلى تداوى ايتك ، موازنه ده طومق مقصده ده
مندج ...

هيچ بر زمان ، هيچ بر رده منع وزجر ايله انسانلر
احتراصات بهيمه دن آليقويوب حسيات وافكار انسانيه
اخلاق فاضله اجتماعيه نك ، عقل و محاكمه به مستند ،
اصابت و صميميته سوق ايتك ممكن اوله مامشدر و اوله ماز
بو كي احوالده تدابير زجرية ، بالعكس احتراصات
حيوانيه ي تشديد ايدر ، زجر آ محروميتلردن صوكره
وصلت بو احتراصات اوله كنش ميدان براقيركه بونك
تربيه ايله كم آلتنه آله بيلمه سى احتمالى ، يعنى مدنيت
وانسانيتيه تقرب ، بهيميت دن تباعد امكانى كوچلشديرر .
والحاصل مدنيت و انسانيتك وجهه استقامتى
آ كلامه دن ، كورمه دن تمدنه چاليشمق غريب اولور
و بو هدفه واصل اولمق ممكن اولماز .

محمود صادق

حيويقلر

— بك اوغلنده —

قارشيده بر لسان قونوشوليوردى . بونى بوركى زاده
سعيد افندى ده ، موسيو ماقروده آكلامق ايسيتورلر ،
فقط موفق اوله ميورلردى . قونوشيلان بو اعجوبه لسانى
سعيد افندى تركجه به بكرة تمك ايسيتور ايدى ايسه ده
بول بول صرف و (استهلاك) ايديلن غير مانوس ، غريب ،
اجنبى كله لر معده سنى بولاندير مقده ايدى .

اوتانده مقیم. یمکریخی، پاره‌سی اولورسه اوتل موده رنده پیر.
موسیو پول یواسون . — سوسیالیست . بتون
اجتماعیون غزته لرینک مخبر و مخبری . برچوق سرمایه‌سی
وار : سوسیالیستکی ، طانیدقلری ، شاقربانغی ،
زوجه‌سی، الخ . فقط بوکونلرده «ژنه» پورت مونه‌سی
دینمش .

موسیو قره‌کین ترلکجیان . — عن اصل فرانسز
همشهری . پاریژده بیومش . اوراده مکمل بریتواسیورنی
وارمش . پاریزه کیدن ترکی کیجه کزدریر ویکره‌یشر
فرائق اجرته استحقاق کسب ایدرمش . بوراده یکریمی
قدر مه‌زون دو قومه رس‌ره پره‌زاتنه ایدیور .

میستهر جون کیمجیان . — حکومت متحده
آمریقانک ایلینوئیس حکومتی اها لیسندن . ارمنی دکل .
بورالی دکل . هرزیفونله اصلا مناسبتی یوق . ارمنیجه
بیلمز . بیقلمی متروش .

موسیو پول که‌دیر پک سالون آدمیدر . اوراده
برآز قوزه‌ری یاییلدی . پنجره‌نک اوکندن فوج فوج
آقسرائ بکری کچوردی . بونلرک آره‌سنده طوس
طوپارلاق رجال فحامه‌ده تصادف مشکل دکلدی . پک
اوغلی چالقالنوردی . ارمنیجه تکلمه تنزیلاب اولیان
فرنکلر، فرانسزجه‌بی هضم ایده‌میوب کندی لسانلریخی‌ده
باکال تنزل اونوتان بی اسرائیل ، فرط تحسره چنبرلی
طاش جو‌ارنده چله چیقاردقندن و هر کیجه رؤیاده
تپه‌باشی کوردکدن صکره بر عدد بانققوطه قاووشان
قلم افسدیلری ، جمله‌یه عرض خدمت ایدن روملر ،
حکومت سنیه وایتالیا دولت فحیمه‌سنه عینی زمانده
خفیه‌لک ایدن ماء لذیذ اجانبی ، اصلا فرانسه‌بی بیلیمیان
فرانسزلر ، هنوز آلمانجه تکلمه مقتدر اولیان پروسیالیلر ،
ضابطان عثمانیه‌دن وقافه‌اسیا اها لیسندن روس خفیه‌لری ،
دون اهتدا ایدن کورجی پرنسلیری ، مصرده کچن کون
افلاس ایدن استانبول معتبر بانکرلری ، خیر خواه
نوویه وره‌میا خبرلری ، شیخ الاسلام اقدی بی ارشاد

— آمان پول اقدی ! نه‌دن ارمنیجه بی بو قدر استحقار
ایدیورسکز ؟ لسانکیزک قدیم بر ادبیاتی وار ، کوزل ،
اسکی ، شیرین بر لساندر
— فقط ، مون شر ، آقسه لانس ، بز ارمنی دکلز ...
— یا نه سکز ؟

— اوطومان ، لاتهن قاتولیک .

— یعنی ارمنی قاتولیکی .

— پارول دونور ارمنی قاتولیکی دکلز . بز ناسیونال
کلیسای چوقدن ره‌بودیه ایتمشدر . بزم قلبمز عثمانلی ،
عبادتیز رومهن قاتولیکدر .

بز بویله‌جه ، کوزل کوزل مباحثه‌ایدرکن ، مادموازل
ومادام خانملر قالدیلر ؛ حسن احمد بک ، توفیق علی
بک ، حسنی محمد بک ، موسیو پول یواسون ، موسیو
قره‌کین ترلکجیان ، میستهر جون کیمجیان کال شطارت
ایله ایجری‌یه کیردیلر .

شو ذاتلری برآز تعریف ایدلم :

حسن احمد بک — میلیوزر . بردفعه‌ده ، پارسده ،
قافه دولابه‌ده ، ایکی بیگ فرائق صرف ایتمش و بویله‌جه
مشهور . پک چیرکین ، پک سوسلو . پک معلوماتلی :
پارسده تام یارم‌دوزینه مکتبه دوام ایتمش . بر خسته‌لنی
وار . کیجه اویوماز ، کوندوز اویور . مأموریته تنزل
ایتمز . یوکسک فینانس ایله اوغراشمق ایستهر . اتحاد
وترقی‌یه دشمن . صباح‌الدینست .

توفیق علی بک . — بدلا . فقط پک متشبث .
شمدی‌یه قدر پک چوق ایش‌ایتمش . اوتوموبیل تجارتی .
غزته مدیرلکی . قومسویجیلق . پک پاره‌سی قالمامش .
والده‌سنک تقاعیده‌سنی تحصیل ایدیور . اتحادچی .

حسنی محمد بک . — اهل حالدن . کورمش کچیرمش .
سابقا عن اعضای شورای دولت . مصره کیدوب کلیور .
هر اقشام یوز الی درهم شرب ایدیور . هانکی فرقه‌دن
یوز بولورسه اوفرقه‌دن . بر متصرفلق ایستیور . بک
اوغلنده کیجه‌جیان آپارتماننده ویا مادموازل آتریه‌نک

ایدن انکلین مسلمانلری ، ناظر پاشا لره درس حیت و یرن روس مهتدیلری ، اتحاد اسلامه ساعی شیعیلر ، ابا عن جد عجم ترکیلر ، خلاصه ، احصایه کلز خلق بك اوغلی جاده کیری دنیلن او بولوار قاریقاتورنده بر آشاغی بر یوقاری طولاشیورلردی . بونلردن هر بری دیگرینک جیننده نه قدر پاره اولدیغنی (ویا اولدیغنی) نصل کچدیکنی ، کیمک سایه سنده رفاهیت کوردیکنی بك اعلا بیلیوردی . عینی سیالر ، عینی ناصیه لر ، بلا انقطاع آقوب کیدیوردی .

غازینوده بر آناؤدلق ، ترکلك محاربه ومجادله سی باشلادی . بونلردن بری احمد بن محمد بن محمود بن مصطفى کبی - مسلمان اسمنه مالک ایکن بردن بزه قوتت دوفه راره اولسونمی ؟ مکرسه کنديسنک ده خبری یوقش ! مکرسه خالص ، مخلص آناؤد قوتی ایش . حتی طوسقانا قرالی بیلم کیمک زمانندن قاله وثائقه بو نام موجود ایش . بو عالهدن ایکی قاردينال ، بر ايسقوبوس ، بر جنرال بیله کلش . هر کسه آرمه لی بر وزیرته قارتی ویریور . دیگر بری دعوی وکیلی وحی صاریقلی ایش . قرقندن صکره آناؤدلغی عقلنه کله رک صارینی چیقارمش . صقالک بر قسمی تراش ایش . بر قاتولیک (عارنبود) پاپاس ایله عقد اخوت ایش . اصل شمدی دنیا به کیور .

آناؤدلق وترکلك مباحثه سی اوزادقجه اوزادی ، حاضر وندن بری ، بر معتاد ، طرف وتقرینی بوله رق بش اوز لیرا ایدمش ، دانلرطابوری خانه سنی قوشاندینی وبرچوق رذالتلر چیقیدینی حاله ، بك افندی ، لاقید وانديشه سز ، ارقداشلری دعوت ایدوب عالم یاپیورلر . واقعا ... بك افندی بر آز اکلنجه نك آزلغندن شاکی ایسه ده ، ایچدن ایچه :

— آه شو بك اوغلی نه عمرشی ! بوراده سربستی رذائل ، حریت تذوق وار . هله شوله یهودیلری ؛ شو رومانیا دلبرلری ؛ شو ویه نوازلر ... یالکزیر آزدها

پاره اوللی . نه یاپسه ق ؛ شو کلیملری صائسوق عیجا اولورمی ؟ دیه دوشونیوردی . دیگر ماصه ده امور اقتصادیه قلعی میزلرندن نیقولا وارشاوسکی افندی بر روسیه لی ایله کیزلی کیزلی کوریشیوردی . بیلم نه نظارتی مدیر عمومیلرندن واسیلا کی بك ایسه تورککی مدافعه ایله ، قهوه خانه ده ، بیوک بر شان قزانمشدی . حاصلی بولغار مبعوثلرک ، صرب اعیانلرک ، اولاح وطنپرورلرک لاتین ارباب حیثک طویدن مسابقه وطن پروری به کیردکاری بوبک اوغلی غازینوسنده بتون جیویکلر بویه جه های وهویه دوام ایدرکن سابق غزته جیلردن نچدتی بك افندی اورته به آتلدی . هنوز اسقوچیان کلن وارباب قلمدن میستر جه رالده که نری بی حضاره تقدیم ایتدی . زواللی ترک حیاتی ، ترک جمعیتی ، ترک رنگ ملیسینی کورمک ، آکلامق ، اوکریمک ایچون کلش . بك اوغلنک لسانی آکلایه مامش . قونوشیلان فرانسزجه دکل ، چونکه بك قابا وساخته برشی ترکجه ده دکل ، چونکه بونلرک هیچ بری تنزل ایدوبده بودیلی تکلم ایتیمور . بونلر اوروپالیده دکل ، چونکه زنجیلرک تمدن ایتشلی کبی هر دقیقه بك قالب اولدقلری تظاهر ایدیور . بورا سی اوروپا دکل ، ترکیه دکل ، آسریقاده دکل . زواللی اسقوچالی محرربوبالیدن برشی آکلایه مدی . کنديسینی مالیوندن ظن ایتشلرده بر چوق علنی ، خفی قومسینچیلر زردینه کلش . امان نه تحف تکلیفلر ایتشیلر . بونلردن سلیمان بك ویا صالامون اسمنده بری ایشی آکلامش زواللی بی برحرم دائره سنه کتورمش . بك آلاتورقه بر طریخانه . فقط قورناز اسقوچالی مندر اوستده نارکیله ایچن خانم افدینک ارمنی ، الینه قه سورمکه مشغول اولان آبالا خانمک اوده سا طریقله وارشوه دن کلش بر موسوی ، ترک البسه سیله عرض اندام ایدن اوشاقلرک شیرالی اولدیغنی آکلاییوزمش ... بونلردن صرف نظر حسن احمد بك بك اوغلنه بایلییوردی . اصل اوطوره جق یر بك اوغلی . بك اوغلنده اولدقجه یاشانیلان حیات ، حیات دکل . آه بك اوغلی ! هر کون

ابدیت سحر لریله دولار

بم مسافه مستقبلده بوشلقار .
وافق وجهه خولیامی فرقه فرقه ملک
قوشوشور هاله لره تنویجه .

فقط خیالی احیا ایدن بونورانی
امیدی سوندیریور بعضی برهوب شکوک ..
اوزمان بن ، عصرلرک تنها
تراکم ابدی ظلالی آلتند
چوکر چوکر دویارم بویه کیمسه سز ، متروک
قبرمک سרمدی اینلرینی .

فائمه عالی



بویوک پی بهر لوتی به

حقک ازلی مقتلی طوبراق اوزرنده
بی کس ، تک وتنبا باغیران ، آی بویوک انسان ؛
قان ذالغالی قوت سلینک رهگذرنده
لرزان ، متفر یوجهلن هیکل وجدان !

حقک سسی ، حتی ، بشرک فوق سرنده
صوصمش ایکن ایتدک اونی یردن گوگه اعلان ؛
لکن ئولو ، خاموش سما ... زیرورنده
موج اورماده فریاد ، کوپورمکده قیزیل قان !

حق ، آتمش عصردر جوشیور گریه لرنده
مظلوملرک ، دوللرک ، ئوکسوزلرک ... آلا ن

صیزلار شهدانک پارالانمش جگرنده !
آلا ن ینه ؛ حقک یوزی قاندر ، سسی افغان ! ..

دهرک ایشیدیلنه نه گوگنده ، نه یرنده
قلبکده جوشوب دالغا ووران : ظلم ایچین عصیان !

توقاتیاننده بر ساعت امرار ایچون یکریمی درت ساعتده
بش توقاد یمکه راضی . هله او روم قوقونالری ، ارمنی
طوطیلری ، لوانتین مادموازلری ، اوبک اوغلنک رایحه
طیبه سی ... واقعا اسقوجیالی بر آرز بک اوغلی لساتی
مؤاخذه ایتدی ایسه ده ضرریوق ، بوراخلقی فرانسه زجه نك
الینقاسنی بیلور . کاشکه بن اوقدر لسان بیلسم !
اسقوجیالی بو عالمدن خط ایتدی . بک اوغلنی بابل
کچی ، تدمرکچی ، نینوه کچی مستحق هدم و تخریب بولدی .
ممکن اولسه ، نهرونک رومای احراق ایتدیکی کچی ،
صرف مسلمان محله لرینی صیانت شرطیله بتون بک اوغلنه
آتش و یرنه جک ویانغین قله سنک ته سندن ، بوکیلومترولر
دوام ایدن مذبله نك ، سکانیله برابر ، یانوب کول اولمسنه
نکران اوله جقدی .

فقط توفیق علی بک ایله رفقاسی موسیوپول پواسونک
لطف و همتی ایله اورادن آیرلایلر . اسقوجیا اشکی ایله
خیلی اکلندیلر . بدلالغنه حیران اولدیلر . اوکیجه ،
هر بری ، لهستان ورومانیانک چار اقطارندن اقطارمه
ایدلمش برر زهره نك ملاحت « زهرویه » سی ایچنده
دالوب بوغولدیلر .

یکی کوی ۲ اغستوس ۱۳۲۹ صهرل نوری

سراب تراب

اوت بو طوبراغک آلتند صاقلیدر دیورم
بر آسمان بقا ، بر جهان آرامش ،
ابدی بر طلوع مستقبل ...

او کبرای معظم ، بو کیروداره بدل ،
بو سیاته مقابل او یرده وعد ایتمش
بزه بر زندکانی معصوم .

بواعتقاد ایله روح تنور ایتدکجه
خیله مله او جنتلر انکشاف ایدرک ،